

Petteri Laihonen

Húsiparban dolgoztam én is

2024 őszén kétszer vehettem részt a Tiszavasvári beszélgetéseken. A novemberi találkozón többen beszéltek nehéz munkákról, például napszámosként végzett feladataikról. Egy roma asszony elmesélte, hogy a húsiparban dolgozik, és részletesen bemutatta, miből áll az ottani munkája. Erről eszembe jutott, hogy otthon, Finnországban középiskola után én is dolgoztam egy nyarat a húsiparban.

Ez a téma különösen közel áll hozzám, hiszen a családom apai ágon már a 18. századtól kezdve a hentes szakmát műveli. Nagyapám egy kis faluban volt hentes, édesapám pedig húsipari kisvállalkozóként tevékenykedett. A környékbeli falvakból szállította az állatokat a városi vágóhídra, és ünnepek idején sonkát is füstölt a régi szaunánkban. Egy tanyán laktunk, ahol volt hely különféle haszonállatok tartására, és például karácsonyra disznót vágtunk az udvaron.

Középiskolásként számos fizikai munkát végeztem a ház körül és az erdőben: segítettem építkezéseken, favágásban, és minden olyan munkában, amire éppen szükség volt. Az érettségi után öt hónap szabadidőm maradt a katonaság előtt. Nem volt nehéz munkát találnom a vágóhídon, mivel édesapám révén megfelelő kapcsolataim voltak, és a nyári időszak is kedvezett, amikor nehezebben találtak helyetteseket a szabadságon lévő munkások pótlására. Az egyik munkás éppen két éves kiképzésre készült, így örültek a jelentkezésemnek, és gyakorlatilag azonnal kezdhettem.

A munkatársak is örültek nekem, és elmondták, milyen nehéz új dolgozókat találni. Gyakran előfordult, hogy a munkaügyi központ által közvetített munkakeresők nem jelentek meg, vagy csak egy-két napig bírták a munkát. A családi háttérrel miatt bíztak bennem, hogy nem fogom otthagyni a munkát. A feladataim főként olyan műveletekből álltak, amelyek nem igényeltek nagy szaktudást, például a szalagon dolgozva disznók kivesézése vagy az állatok terelése a vágóhídra. A legfőbb feladat az emberi fogyasztásra alkalmatlan részek szállítása volt a prémállatok eledeléhez használt darálóhoz, valamint annak üzemeltetése.

A munkát hamar megszoktam, és már az első hét után többnyire gumikesztyű nélkül végeztem a rám bízott feladatokat. Habár magával a munkával nem volt gondom, és rövid betanulás után nem okozott nehézséget, idővel aggasztani kezdett a gondolat, hogy esetleg évekig ilyen munkát kellene végezni, ha nem vesznek fel az egyetemre. Ilyenkor próbáltam magam megnyugtatni, hogy biztosan felvesznek (végül csak egy évvel később sikerült a felvételem), vagy találok más munkát, amelyben nagyobb fejlődési lehetőségeket látok.

A tiszavasvári beszélgetésen, ahol szóba került a vágóhídi munka, eszembe jutott ez az időszak az életemből. Habár én lettem a családomban az első, aki középiskolát és egyetemet végzett, és a családom inkább a gyakorlati munkában látta az értéket, én mégis bíztam a lehetőségeimben. A tiszavasvári romák lehetőségei azonban hozzám képest korlátozottabbak. Az oktatási és munkaerőpiaci rendszerszintű diszkrimináció nem engedi meg számukra a felemelkedés lehetőségét, és ezzel együtt azt a fajta önbizalmat, amely az én pályafutásomhoz elengedhetetlen volt. A családi történetünkhöz tartozik az is, hogy apukámat akadályozta az előlépésben, amikor 1974-ben a húsfeldolgozója csődbe ment. Ezután gyakorlatilag nem volt értelme nagyobb vállalkozásba fognia, mivel hitelt nem kaphatott, és a behajtó felé a nagyobb jövedelméből kellett volna törlesztenie. Apukám vállalkozását végül a bátyám vette át apukám halála után, 1990-ben. Ma már az övé Finnország ötödik legnagyobb húsipari nagyvállalkozása. A bátyám csak a kötelező 9 éves általános iskolát végezte el, de ennek ellenére képes volt nulláról felépíteni egy nagyvállalkozást a családi hentes- és húsipari szakmai tudásra alapozva.